

บทบรรณาธิการ

วิพากษ์

ภาค 2/71 (เรียงข้อ)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

www.bangkoklawtutor.com

LINE : @bangkoklaw

เล่มที่ 1

ฎ. 777/2560

ข้อ 2

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ คำสั่งศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดตามป.วิ.พ. มาตรา 156 วรรคท้าย

แม้ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ฉบับที่สองของจำเลยโดยให้เหตุผลว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลนั่นเอง ซึ่งตามป.วิ.พ. มาตรา 156/1 วรรคท้าย บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ให้แต่เฉพาะบางส่วน หรือมีคำสั่งให้ยกคำร้องผู้ขออาจอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลได้ภายในกำหนด 7 วัน นับแต่วันมีคำสั่ง คำสั่งของศาลอุทธรณ์เช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด เช่นนี้ คำสั่งย่อมเป็นที่สุดท้ายเลยไม่สิทธิฎีกาได้อีก

เล่มที่ 1

ฎ. 3843/2560

ข้อ 3

(1) ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องและพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษา คดีอาญาอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ โจทก์ฟ้องคดีแพ่งขอให้ขับไล่จำเลยในเรื่องเดียวกันกับคดีส่วนแพ่งที่โจทก์ฟ้องรวมมาในคดีอาญา เช่นนี้เป็นฟ้องซ้อน

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ และให้จำเลยทั้งสี่ รับผิดชอบทางแพ่ง ซึ่งมีมูลกระทำความผิดในทางอาญา ถือเป็นฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา รวมกันมากับคดีอาญา ในการพิจารณาคดีส่วนแพ่งจึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งป.วิ.อ. มาตรา 40 จำเลยทั้งสี่ จึงมีฐานะเป็นจำเลยในคดีตั้งแต่ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาดังกล่าวต่อศาลชั้นต้น และถือว่าคดีส่วนแพ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาตามป.วิ.พ. มาตรา 173 วรรคสอง ซึ่งคำว่าอยู่ในระหว่างการพิจารณานั้น อาจอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาก็ได้ ดังนั้นเมื่อโจทก์อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ภาค 3 และในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 3 โจทก์ฟ้องคดีนี้ขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสี่ออกไปจากที่ดินพิพาท หากไม่ออกไปให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา โดยให้โจทก์รื้อถอนพืชไร่และสิ่งปลูกสร้างที่จำเลยทั้งสี่ปลูกไว้ได้เอง อันเป็นฟ้องในเรื่องเดียวกันกับคดีส่วนแพ่งที่โจทก์ฟ้องรวมกันมาในคดีอาญาดังกล่าว ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้อนกับคดีส่วนแพ่งในคดีอาญาดังกล่าว ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 173 วรรคสอง (1)

(2) ฟ้องแย้งที่อาศัยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นใหม่ในระหว่างพิจารณาคดี ถือว่าไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม

โจทก์ฟ้องโดยมีคำขอบังคับให้โจทก์มีอำนาจปกครองเด็กหญิง จ. แต่เพียงผู้เดียวพร้อมทั้งให้จำเลยส่งมอบบุตรผู้เยาว์คืนโจทก์ โดยเป็นการเรียกบุตรคืนโดยอาศัยอำนาจปกครองบุตรตามที่โจทก์กับจำเลยทำบันทึกไว้ท้ายทะเบียนหย่า จำเลยฟ้องแย้งโดยขอให้ชดใช้ค่าอุปการะเลี้ยงดูที่จำเลยต้องจ่ายไป ทั้งนี้ หลังจากที่มีการทราบผลการตรวจวิเคราะห์พันธุกรรมว่าจำเลยไม่มีความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมเป็นบิดาของเด็กหญิง จ. ฟ้องแย้งในส่วนนี้ของจำเลยจึงเป็นฟ้องแย้งที่อาศัยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นใหม่ ในระหว่างพิจารณาคดี โดยเป็นการบังคับแก่โจทก์ให้ชำระค่าเสียหายจึงเป็นคนละเรื่องกับคำฟ้องของโจทก์ซึ่งไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 177 วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 6

เล่มที่ 4

ฎ. 7500/2560

ข้อ 2

คำขอท้ายฟ้องโจทก์ว่า ให้จำเลยชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ ศาลมีอำนาจกำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแก่โจทก์ได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 161 วรรคหนึ่ง และตามตาราง 7 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ศาลมีหน้าที่สั่งในคำพิพากษาคดีแพ่งทุกคดีในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงว่าจะให้คู่ความฝ่ายใดเป็นผู้รับผิดชอบ แม้โจทก์จะมีได้มีคำขอในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมก็ตาม เมื่อค่าใช้จ่ายในการงานคดีเป็นค่าฤชาธรรมเนียมอย่างหนึ่งการที่โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องว่า ให้จำเลยชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ แม้จะไม่ได้ระบุรายละเอียดว่าค่าฤชาธรรมเนียมที่ขอมีอะไรบ้างก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยซึ่งเป็นผู้แพ้คดีรับผิดชอบ ค่าฤชาธรรมเนียมตามมาตรา 161 ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจกำหนดให้จำเลยชดใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแก่โจทก์ได้ ตามตาราง 7 ดังกล่าว โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่คู่ความได้เสียไปรวมทั้งลักษณะและวิธีดำเนินคดีของคู่ความ

(1) ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ โดยวินิจฉัยว่าจำเลยยังมิได้กระทำการใดที่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ ฟ้องแย้งของจำเลยตกไปด้วย

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องของโจทก์ โดยให้เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากจำเลยยังมิได้กระทำการใดที่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ และพิพากษายกฟ้องของโจทก์ ฟ้องแย้งของจำเลย ย่อมต้องตกไปด้วยเพราะการฟ้องแย้งนั้นจะมีได้จะต้องมีฟ้องเดิมและตัวโจทก์เดิมที่จะเป็นจำเลยของฟ้องแย้งอยู่ด้วยการที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยังคงวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทและมีคำพิพากษาบังคับโจทก์ตามฟ้องแย้งของจำเลย จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยยกฟ้องแย้งของจำเลยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) 246 และมาตรา 247 เดิม ซึ่งใช้บังคับขณะยื่นฟ้อง

เล่มที่ 4

ฎ. 7509/2560

ข้อ 3

(2) คำฟ้องเดิมเป็นเรื่องที่โจทก์เรียกเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งคืน จำเลยยื่นคำให้การ และฟ้องแย้ง ให้โจทก์เพิกถอนคำสั่งที่ให้จำเลยออกจากราชการและมีคำสั่งให้โจทก์กลับเข้ารับราชการ ดังนี้ฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม

คำฟ้องเดิมเป็นเรื่องที่โจทก์เรียกเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่จำเลยได้รับไปเกินสิทธิโดยอาศัยฐานที่ตั้งแห่งสิทธิเรียกร้องในเรื่องลาภมิควรได้ แต่ต้องฟ้องแย้งขอบังคับโจทก์ ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่ง ที่ให้จำเลยออกจากราชการและมีคำสั่งให้จำเลยกลับเข้ารับราชการ ซึ่งอาศัยฐานที่ตั้งแห่งสิทธิเรียกร้องในเรื่องข้อโต้แย้งเกี่ยวกับคำสั่งในทางบริหารของโจทก์ซึ่งเป็นเรื่องอื่นไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม ชอบที่จำเลยจะฟ้องเป็นคดีต่างหาก

เล่มที่ 4

ฎ. 7207/2560

ข้อ 10

คดีฟ้องขับไล่ออกจากอสังหาริมทรัพย์และให้ชำระค่าเสียหายเดือนละ 2,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากที่ดิน ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง

คดีฟ้องขับไล่ ไม่ว่าโจทก์จะเรียกค่าเสียหาย เป็นค่าเช่าในจำนวนเท่าใด เป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรือคดีไม่มีทุนทรัพย์ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียว และอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 17 ส่วนจำนวนค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องมาเป็นเพียงข้อพิจารณาที่นำไปสู่ข้อจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 224 วรรคสอง หาใช่เป็นข้อพิจารณาเรื่องเขตอำนาจศาลไม่ โจทก์ฟ้องต่อศาลจังหวัดเป็นการถูกต้อง ชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 18

จำเลยทั้งสองฎีกาขอให้ยกฟ้องโจทก์ไม่ได้เป็นฝ่ายเรียกร้องค่าเสียหายหลังฟ้อง จึงไม่จำเป็นต้องเสียค่าขึ้นศาล
อนาคต 100 บาท

เล่มที่ 5

ฎ. 1564/2561

ข้อ 2

ระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบหลังจากศาลพิพากษา จะต้องยื่น ไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27

ระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27 วรรคสอง กำหนดให้คู่ความฝ่ายที่เสียหายต้องยื่นไม่ช้ากว่าแปดวัน นับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ใช้บังคับแก่การยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบทุกกรณี ไม่ว่าจะอยู่ในระหว่างพิจารณาหรือหลังจากศาลพิพากษา

ศาลชั้นต้นนัดอ่านคำสั่งศาลฎีกาและคำพิพากษาศาลฎีกาในวันเดียวกัน โดยในวันนัดศาลชั้นต้นได้อ่านคำสั่งศาลฎีกาซึ่งมีคำสั่งว่าไม่อนุญาตให้โจทก์นำสืบพยานเพิ่มเติมให้ยกคำร้องทั้งสามฉบับ (เดิม) และให้ศาลชั้นต้นดำเนินการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาต่อไป และศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งหากโจทก์เห็นว่าศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาผิดหลงหรือผิดระเบียบโดยไม่ส่งคำร้องของโจทก์ที่ขอให้งดการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาไปยังศาลฎีกาเนื่องจากโจทก์ขอระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกาครั้งที่สอง และยื่นคำร้องขอสืบพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกา โจทก์ต้องยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและต้องไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27 วรรคสอง แต่โจทก์มิได้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้น จึงไม่มีคำสั่งของศาลชั้นต้นที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 223 การที่โจทก์ยื่นอุทธรณ์ขอให้เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการปฏิบัติผิดขั้นตอนไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ชอบแล้ว

เล่มที่ 5

ฎ. 2854/2561

ข้อ 2

คดีก่อนโจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่ากัน และแบ่งสินสมรส ศาลพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากไม่มีเหตุหย่า จึงไม่ได้วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสที่จะต้องแบ่ง คดีหลัง โจทก์ฟ้องขอให้แยกสินสมรส และให้จำเลยชำระค่าอุปการะเลี้ยงดู ดังนี้ ฟ้องในคดีหลังไม่เป็นฟ้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

คดีก่อนโจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่ากันและแบ่งสินสมรส ประเด็นในคดีก่อนมีว่ามีเหตุอยู่หรือไม่ หากศาลพิพากษาให้หย่าจึงจะมีการแบ่งสินสมรสกันว่ามีทรัพย์สินใดที่เป็นสินสมรส เมื่อศาลพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากไม่มีเหตุหย่า จึงไม่ได้วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสที่จะต้องแบ่งคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้แยกสินสมรส และให้จำเลยชำระค่าอุปการะเลี้ยงดู ประเด็นแห่งคดีนี้มีว่ามีเหตุให้แยกสินสมรสหรือไม่และจำเลยต้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือไม่และสินสมรสที่ต้องแยกได้แก่ทรัพย์สินใด ประเด็นแห่งคดีนี้และประเด็นแห่งคดีก่อนต่างกัน แม้ทรัพย์สินที่อ้างตามฟ้องคดีนี้จะเป็นทรัพย์สินตามฟ้องกับคดีก่อน แต่คดีก่อนศาลยังไม่ได้วินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสที่ต้องแบ่ง ดังนี้ ถือไม่ได้ว่าฟ้องโจทก์ในคดีนี้เกี่ยวกับสินสมรสในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคดีก่อน ฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีก่อน

เล่มที่ 5

ฎ. 349/2561

ข้อ 2

การขอให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุอันควรที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 224 วรรคท้าย จะต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลาอันอุทธรณ์

การขอให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น รับรองว่ามีเหตุอันควรที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 224 วรรคท้าย ผู้อุทธรณ์ต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาอันอุทธรณ์ จะยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหาได้ไม่ เมื่อจำเลยยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาอันอุทธรณ์ ตามที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยาย ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งให้ยกคำร้องโดยพลัน การที่ผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโจทก์บรรยายฟ้องแล้วว่าที่ดินพิพาทมีราคาประเมิน 50,000 บาท และโจทก์ถือเป็นทุนทรัพย์ที่พิพาทในคดี จำเลยซึ่งมีทนายความช่วยแก้ต่างย่อมต้องทราบมาแต่ต้นแล้วว่าคดีนี้ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงอยู่ในวิสัยที่จำเลยจะต้องยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงพร้อมกับอุทธรณ์ จำเลยหาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ ข้ออ้างของจำเลยที่ว่าจำเลยเพิ่งมาทราบเมื่อศาลชั้นต้นตีราคาที่ดินพิพาทตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 4 ว่าที่ดินพิพาทราคาไม่เกิน 50,000 บาทนั้นจึงรับฟังไม่ได้

เล่มที่ ๒

ฎ. 432/25๖0

ข้อ 2

คดีที่มีการร้องสอดแล้ว ต่อมาโจทก์ถอนฟ้องจำเลยไปหลังจากนั้น ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมา หากโจทก์เป็นฝ่ายชนะคดี ศาลจะพิพากษาบังคับให้เป็นไปตามคำขอของโจทก์ มิใช่เพียงยกคำร้องสอดเท่านั้น

ผู้ร้องสอดทั้งสามได้เข้ามาในคดี เป็นคู่ความฝ่ายที่สาม เป็นปฏิบัติต่อโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 57(1) แม้โจทก์จะได้ถอนฟ้องจำเลยไปหลังจากนั้น แต่ศาลชั้นต้นก็ได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาในฐานะที่โจทก์กับผู้ร้องสอดทั้งสามพิพาทกันในที่ดินพิพาท ดังนี้ เมื่อโจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีและคำขอของโจทก์ที่เดิมขอบังคับจำเลยโดยขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินพิพาทนั้นอยู่ในสภาพที่เปิดช่องให้บังคับแก่ผู้ร้องสอดทั้งสาม ผู้เก็บรักษาโฉนดที่ดินพิพาทได้ จึงชอบที่จะบังคับให้เป็นไปตามคำขอของโจทก์มิใช่แต่เพียงยกคำร้องสอดของผู้ร้องทั้งสามเท่านั้น ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 249 วรรคสอง อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้

เล่มที่ ๒

ฎ. 4976/2561

ข้อ 7

คดีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 27 พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับในชั้นบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์ที่ยึดผู้ซื้อทรัพย์สินและเจ้าพนักงานบังคับคดีโอนทรัพย์สินที่ขายนั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ซื้อแล้ว ต่อมา ผู้ซื้อยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลขอให้ออกหมายบังคับคดีให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหากศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องผู้ร้องจะขออนุญาตยื่นอุทธรณ์โดยตรงต่อศาลฎีกาตามมาตรา 223 ทวิ ไม่ได้

คดีนี้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามต่อศาลแขวงสุพรรณบุรี ศาลแขวงสุพรรณบุรีได้มีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ จนคดีถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 27 พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2558 การที่ผู้ร้องเป็นผู้ซื้อทรัพย์สิน และเจ้าพนักงานบังคับคดีโอนทรัพย์สินที่ขาย อันเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่ผู้ร้อง แล้วยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้จำเลยและบริวารของจำเลยที่ไม่ยอมออกไปจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นการยื่นฟ้องกล่าวหาจำเลยและบริวารของจำเลยต่อศาลชั้นใหม่ตามวิธีการที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 334 บัญญัติไว้เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2560 ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 27 พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 244/1 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 4 บัญญัติให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่ที่สุดและการฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาตามมาตรา 247 แก้ไขใหม่ โดยพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน (มีต่อ)

เล่มที่ ๒

ฎ. 497๖/25๖1

ข้อ 7

(ต่อ) ดังนั้น คดีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะนำบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 223 ทวิ เดิมที่ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 27 พ.ศ. 2558 มาตรา 3 มาใช้บังคับได้ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ดำเนินการตามคำร้องของผู้ร้องที่ขออนุญาตอุทธรณ์ โดยตรงต่อศาลฎีกา และให้ส่งถ้อยคำสำนวนนี้ไปยังศาลฎีกา จึงไม่ชอบและเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

***ข้อสังเกต การยื่นอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามลำดับชั้นศาลเพราะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ถูกยกเลิกไปแล้ว และคดีนี้เป็นกรณีที่ต้องบังคับตามกฎหมายที่แก้ไข

***หมายเหตุ เคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4906/2559 วินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 309 ตรี ซึ่งปัจจุบันคือมาตรา 334 ว่า การยื่นคำขอฝ่ายเดียวให้ออกคำบังคับไม่มีลักษณะเป็นการเสนอข้อหาต่อศาลอันจะเป็นคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (3) (มี ต่ อ)

เล่มที่ ๒

ฎ. 490๖/2559

ข้อ 7

(ต่อ) โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยพร้อมบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทและหรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดิน และส่งมอบที่ดินพิพาทคืนให้แก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อย กับให้จำเลยชำระค่าเสียหายจนกว่าจำเลยจะขนย้ายทรัพย์สินและหรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพาทของโจทก์ **ซึ่งเป็นการใช้สิทธิในฐานะที่โจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์สิน** ตามที่โจทก์อ้างมาในคำฟ้องว่าโจทก์ซื้อที่ดินพิพาทได้จากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการบังคับคดีแพ่งของศาลชั้นต้น แม้โจทก์ในฐานะผู้ซื้อที่ได้รับที่ดินพิพาทจากเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลชั้นต้นให้ออกคำบังคับให้จำเลยในคดีดังกล่าวพร้อมจำเลยคดีนี้ ในฐานะบริวารของจำเลยในคดีดังกล่าวออกไปจากที่ดินพิพาทที่โจทก์ซื้อ ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 309 ตรี และศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ให้ออกคำบังคับแล้วก็ตาม แต่คดีดังกล่าวมิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยหากแต่เป็นการใช้สิทธิยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลชั้นต้นให้ออกคำบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบริวารออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์ได้ซื้อจากการขายทอดตลาดไม่มีลักษณะเป็นการเสนอข้อหาต่อศาล อันจะเป็นคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1 (3) คำฟ้องคดีนี้ของโจทก์จึงไม่เป็นฟ้องชั้นอันจะต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 173 วรรคสอง (1)

เล่มที่ 7

ฎ. 3727/2561

ข้อ 2

คนไร้ความสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาลเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ โจทก์ซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถและอยู่ในความอนุบาลของ ช ฟ้องคดีโดยทำหนังสือมอบอำนาจให้ ม ดำเนินคดีแทนเป็นการกระทำโดยโจทก์ไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้ต้องให้ ช ผู้อนุบาลเป็นผู้กระทำการแทน กรณีมิใช่เป็นเรื่องของการบกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์ และจำต้องแก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียให้บริบูรณ์ ภายในกำหนดเวลาอันสมควร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 56 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 15 เพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้นแล้ว ชอบที่ศาลจะยกฟ้องโจทก์

เล่มที่ 7

ฎ. 3727/2561

ข้อ 3

(1) โจทก์ฟ้องกล่าวอ้างว่า จำเลยประเมิณผลการปฏิบัติงานของโจทก์ มีคำสั่งย้ายและตัดสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่โจทก์เคยได้รับโดยไม่ชอบ ทำให้โจทก์เสียหายขาดโอกาสความก้าวหน้า ประโยชน์ที่ควรได้รับ เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติยศ ขอให้เพิกถอนการประเมิณคำสั่ง คั้นสิทธิประโยชน์ต่างๆ และให้ใช้ค่าเสียหาย จำเลยฟ้องแย้งว่าโจทก์ร้องเรียนจำเลยไปยังหลายหน่วยงาน เป็นการจงใจทำให้จำเลยเสียหาย เสื่อมเสียชื่อเสียง ขอให้ใช้ค่าเสียหาย ฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 3 ประเมิณผลการปฏิบัติงานของโจทก์ ปี 2554 โดยไม่ชอบ การกระทำของจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 และที่ 3 ทำให้โจทก์เสียหายขาดโอกาสในความก้าวหน้า ขาดประโยชน์ที่ควรได้รับ และเสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติยศ ศักดิ์ศรี ขอให้เพิกถอนการประเมิณการปฏิบัติงานปี 2554 เพิกถอนคำสั่งย้ายโจทก์ให้คั้นสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่โจทก์เคยได้รับ กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายที่ทำให้โจทก์ขาดโอกาสและสิทธิประโยชน์ที่ควรได้รับและเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งการพิจารณาคดีของโจทก์ ศาลต้องพิจารณาการกระทำของฝ่ายจำเลยทั้งสามว่าชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของจำเลยที่ 1 หรือไม่ และการประเมิณผลการปฏิบัติงานและการย้ายโจทก์เป็นการละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ ส่วนฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสามที่อ้างว่าโจทก์ร้องเรียนจำเลยทั้งสามไปยังหลายหน่วยงาน เป็นการจงใจทำให้จำเลยทั้งสามเสียหายนั้น เป็นการอ้างข้อเท็จจริงขึ้นมาใหม่ ว่าการร้องเรียนของโจทก์เป็นการละเมิดต่อจำเลยทั้งสาม แม้ฟ้องเดิมจะมีคดีอันเกิดจากมูลละเมิดรวมอยู่ด้วย แต่ข้อเท็จจริงตลอดจนพยานหลักฐานที่จะนำสืบเป็นคนละประเด็นแตกต่างกัน ไม่มีความเกี่ยวพันกัน ฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสามจึงเป็นเรื่องอื่นเกี่ยวกับฟ้องเดิมไม่อาจรับไว้พิจารณารวมกับฟ้องเดิมได้

เล่มที่ 7

ฎ. 7509/2560

ข้อ 3

(2) โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับเกินสิทธิ จำเลยยื่นคำให้การและฟ้องแย้ง ขอให้บังคับโจทก์ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งที่ให้จำเลยออกจากราชการและมีคำสั่งให้จำเลยกลับเข้ารับราชการ ดังนี้ ฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม

ตามคำฟ้องเดิมเป็นเรื่องที่โจทก์เรียกเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่จำเลยได้รับไปเกินสิทธิ โดยอาศัยฐานที่ตั้งแห่งสิทธิเรียกร้องในเรื่องลาภมิควรได้แต่ฟ้องแย้งของจำเลยขอให้บังคับโจทก์ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งที่ให้จำเลยออกจากราชการและมีคำสั่งให้จำเลยกลับเข้ารับราชการ ซึ่งอาศัยฐานที่ตั้งแห่งสิทธิเรียกร้องในเรื่องข้อโต้แย้งเกี่ยวกับคำสั่งในทางบริหารของโจทก์ จึงเป็นเรื่องอื่นไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม ชอบที่จำเลยจะฟ้องเป็นคดีต่างหาก

เล่มที่ 8

ฎ. 5094/2561

ข้อ 2

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยซึ่งขาดนัดยื่นคำให้การเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยให้จำเลยซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนโจทก์ไปดำเนินการจดทะเบียนโอนที่ดินคืนโจทก์ หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาโจทก์ได้ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจนเสร็จสิ้นแล้วมีการโอนที่ดินดังกล่าวต่อไป ก่อนที่จำเลยจะยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ต่อมา ศาลชั้นต้นอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่และมีคำสั่งให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติถึงผู้ที่มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ นั้น คือคู่ความฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการที่มีได้ปฏิบัติเช่นนั้น หรืออีกกรณีหนึ่งคือเมื่อศาลเห็นสมควรผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกไม่ได้เกี่ยวข้องเป็นคู่ความในคดีจึงไม่มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ แต่อย่างไรก็ดี หากเป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควร ศาลก็มีอำนาจเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นได้ (มีต่อ)

เล่มที่ 8

ฎ. 5094/2561

ข้อ 2

(ต่อ) เดิมศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีโดยจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ หลังจากนั้น โจทก์ได้ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จนเสร็จสิ้นแล้ว มีการขายที่ดินพิพาทให้แก่ ร. และ ร. ขายฝากที่ดินพิพาทให้แก่ บ. และ พ. ก่อนที่จำเลยจะยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการซื้อมาจาก บ. และ พ. เมื่อได้ความว่า ก่อนที่จำเลยจะยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทได้โอนไปเป็นของบุคคลภายนอกแล้ว จึงเป็นการพ้นวิสัยที่จะให้คู่ความกลับคืนสู่ฐานะดังเช่นก่อนบังคับคดีได้ ประกอบกับในขณะนั้นศาลชั้นต้นยังไม่ได้มีคำพิพากษา กรณีจึงยังไม่แน่ชัดว่าเมื่อพิจารณาคดีใหม่แล้ว โจทก์หรือจำเลยจะเป็นฝ่ายชนะคดี หากโจทก์ยังคงเป็นฝ่ายชนะคดี กรณีไม่จำเป็นที่จะต้องสั่งเพิกถอนใบแทนโฉนดที่ดินและรายการจดทะเบียนใบแทนโฉนดที่ดินพิพาทตามคำร้องของจำเลย เช่นนั้น ในกรณีนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 199 เบญจ วรคสาม ให้อำนาจศาลชั้นต้นในนั้นจะมีคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่คู่ความหรือบุคคลภายนอก ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะหมายเรียก ร. บ. พ. และผู้ร้องได้เข้ามาในการพิจารณาคดีใหม่ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 57 (3) การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีใหม่และมีคำสั่งให้เพิกถอนใบแทนโฉนดที่ดินและรายการจดทะเบียนใบแทนโฉนดที่ดินพิพาทแล้ว ต้องมีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ โดยไม่ได้เรียกบุคคลเหล่านั้นเข้ามาในคดียอมเป็นการกระทบสิทธิของบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่คู่ความ เป็นการไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 145 วรคสอง ถือว่าศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่ง ตามมาตรา 243 (1) ประกอบกับมาตรา 247 เดิม ซึ่งใช้บังคับขณะยื่นฟ้องและเป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบสมควรเพิกถอนการพิจารณาดังกล่าวเสีย

เล่มที่ 8

ฎ. 3966/2561

ข้อ 3

การถอนฟ้องคดีแพ่ง โจทก์จะถอนฟ้องหลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วไม่ได้

ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้องได้เฉพาะก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเท่านั้น จะขอถอนฟ้องหลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วไม่ได้ หากมีการตกลงกันได้ระหว่างคู่ความ ก็ชอบที่จะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในชั้นฎีกา โดยจะทำที่ศาลชั้นต้นหรือศาลฎีกาก็ได้ กรณีจึงไม่อาจอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๖ ได้ ตามคำร้องของโจทก์ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ 6 และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความจึงไม่ชอบ

เล่มที่ 8

ฎ. ๑๑๒๕/๒๕๖๐

ข้อ 5

โจทก์เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลย ฟ้องขอเพิกถอนการให้ที่ดินรวม ๓ แปลง กล่าวหาว่าจำเลยดูหมิ่นโจทก์ผู้ให้ อย่างร้ายแรง อันเป็นการประทุษร้ายต่อคุณ จำเลยให้การต่อสู้ว่า จำเลยมิได้ประทุษร้ายต่อโจทก์ และที่ดินบางโฉนดมิใช่ที่ดินของโจทก์ แต่เป็นทรัพย์สินมรดกของมารดาจำเลย ดังนี้ การพิจารณาสีทธิในการอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง จะต้องแยกคำนวณราคาที่ดินพิพาทแต่ละแปลง และมีใช้คดีเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว

โจทก์ฟ้องเรียกถอนคืนการให้ ที่ดิน 3 โฉนด จากจำเลย ซึ่งเป็นบุตร จำเลยให้การต่อสู้ว่า จำเลยมิได้ประทุษร้ายต่อโจทก์ และที่ดินโฉนดหนึ่งไม่ใช่ที่ดินของโจทก์ แต่เป็นทรัพย์สินมรดกของมารดาจำเลย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นคดีมีทุนทรัพย์และต้องแยกพิจารณาที่ดินแต่ละแปลงออกจากกัน ว่าโจทก์ฟ้องเรียกถอนคืนการให้ที่ดินแต่ละแปลงเพราะเหตุผู้รับประทุษร้ายต่อคุณได้หรือไม่ ราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 224 วรรคหนึ่ง จึงต้องแยกคำนวณตามราคาที่ดินแต่ละแปลงหาใช้คำนวณรวมกัน

โจทก์ฟ้องเรียกถอนคืนการให้ที่ดินโฉนดเนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 63 ตารางวา ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์คืนให้แก่โจทก์เป็นจำนวนเนื้อที่ 3 งาน 63 ตารางวา ไม่เต็มตามฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเพียงฝ่ายเดียว ทุนทรัพย์ที่พิพาทชั้นอุทธรณ์ในส่วนของที่ดินเท่ากับ เนื้อที่ 3 งาน 63 ตารางวาเมื่อที่ดินทั้งแปลงนี้ราคาประเมิน 72,900 บาท ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์ของที่ดินเท่ากับ 34,682.43 บาทไม่เกิน 50,000 บาท ทั้งคดีนี้เป็นคดีเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุจำเลยผู้รับประทุษร้ายต่อคุณ ไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว จึงต้องห้ามมิให้คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224 วรรคหนึ่ง

เล่มที่ ๑

ฎ. ๔๑๘๗ - ๔๑๘๙/๒๕๖๑

ข้อ ๑๐

(๑) โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลแขวงเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิดเป็นเงินจำนวน ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่ วันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ดังนี้ ต้องนำดอกเบี้ยซึ่งคำนวณนับแต่วันทำละเมิดจนถึงวันฟ้องรวมเป็นจำนวนเงินที่ฟ้องด้วย

ศาลชั้นต้นเป็นศาลแขวงซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่มีราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) โดยต้องถือตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ขอให้บังคับเอาจากจำเลยทั้งสองในวันที่ยื่นฟ้อง เมื่อโจทก์ที่ ๒ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในมูลละเมิดตามคำฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จโจทก์ที่ ๔ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในมูลละเมิดตามคำฟ้องเป็นเงินจำนวน ๒๙๕,๗๐๗.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จและโจทก์ที่ ๕ ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในมูลละเมิดตามคำฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จึงต้องนำดอกเบี้ย ซึ่งคิดคำนวณนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันฟ้อง คือวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘มารวมเป็นจำนวนเงินที่ฟ้องด้วย คดีในส่วนขอโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ย่อมเป็นคดีมีทุนทรัพย์เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงย่อมไม่มีอำนาจรับคดีในส่วนขอโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ไว้พิจารณาพิพากษา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) ศาลชั้นต้นต้องสั่งไม่รับฟ้อง คดีในส่วนขอโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนขอโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นการไม่ชอบ ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องขอโจทก์ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสะดวกเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์มา ศาลอุทธรณ์มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๔๒ (๕)

เล่มที่ ๑

ฎ. ๖28๑ - ๖2๙0/25๖1

ข้อ 10

(2) ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยสองกระทง กระทงละ 1 ปี โดยมีผู้พิพากษาลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเพียงคนเดียว คำพิพากษาศาลชั้นต้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย 2 กระทงกระทงละ 1 ปี โดยมีผู้พิพากษาลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเพียงคนเดียว เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (5) ทั้งนี้ เพราะผู้พิพากษาคนเดียวจะพิพากษาลงโทษจำคุกเกินหกเดือนหรือปรับเกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้

คำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบด้วยบทกฎหมายข้างต้น ซึ่งมีผลทำให้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ยังไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ ต้องให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้ถูกต้องก่อน ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3

เล่มที่ 10

ฎ. 4148/2560

ข้อ 2

(1) คดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยโดยมีคำขอหย่าและขอแบ่งสินสมรส หลายรายการ ต่อมา โจทก์กับจำเลยตกลงกันได้โดยโจทก์ยกบ้านไม้ ให้แก่จำเลย ฯลฯ ศาลมีคำพิพากษาตามยอม คดีถึงที่สุด ดังนี้ โจทก์จะมาฟ้องจำเลยขอแบ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินที่บ้านไม้ดังกล่าวตั้งอยู่ แต่ไม่ระบุว่า เป็นสินสมรสและไม่ได้ขอแบ่งในคดีก่อนหาได้ไม่

โจทก์กับจำเลยเป็นสามีภริยากันจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2524 ต่อมาวันที่ 28 มิถุนายน 2548 จดทะเบียนหย่า คดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยโดยมีคำขอหย่าและขอแบ่งสินสมรส ต่อมา วันที่ 28 มิถุนายน 2548 โจทก์กับจำเลยตกลงกันได้ โดยจำเลยตกลงไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์และแบ่งสินสมรส รวมแปดรายการตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมในคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้นจำเลยมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 207

คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่าโจทก์ฟ้องคดีนี้เป็นการฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 287/2548 ของศาลชั้นต้นหรือไม่ (มีต่อ)

เล่มที่ 10

ฎ. 4148/2560

ข้อ 2

(ต่อ) เห็นว่า ตามสำเนาคำฟ้อง คดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้นเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์จำเลยหย่าขาดจากกันระบุนินสมรสหลายรายการและขอแบ่งสินสมรสหลายรายการรวมทั้งบ้านเลขที่ 121/1 โดยขอให้จำเลยนำออกขายทอดตลาดแล้วนำเงินมาแบ่งให้โจทก์ครึ่งหนึ่งซึ่งตามฎีกาโจทก์ระบุว่า บ้านดังกล่าวตั้งอยู่บนที่ดินพิพาทกันในคดีนี้ แต่ไม่ระบุว่านินสมรสและไม่ได้ขอแบ่ง ต่อมาโจทก์จำเลยตกลงกันได้ในคดีดังกล่าวตามสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความเอกสารท้ายบัญชีพยานโจทก์และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ระบุว่าจำเลยตกลงไปจดทะเบียนหย่าให้โจทก์จำเลยไม่ดำเนินคดีอาญาแก่ ก. ภรรยาของโจทก์และไม่ดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญาแก่โจทก์อีกต่อไปสำหรับการแบ่งสินสมรสที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้ โจทก์ให้บ้านไม่เลขที่ 121/1 เป็นของจำเลยโดยไม่ระบุข้อตกลงเกี่ยวกับที่ดินพิพาทไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวพิพากษาตามยอม ดังนี้ ประเด็นเรื่องการขอแบ่งสินสมรสในคดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 ของศาลชั้นต้น จึงเป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันหากโจทก์เห็นว่าที่ดินพิพาทเป็นสินสมรสและประสงค์จะขอแบ่งต้องยกขึ้นว่ากล่าวไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ 827/2548 เพื่อให้สิ้นกระเสาะความไปในคราวเดียวกันไม่อาจยกขึ้นหรือร้องฟ้องกันอีกเป็นคดีนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลอุทธรณ์ภาค 4 ย่อมยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาคดีไปได้ แม้ไม่ปรากฏในคำฟ้องและคำให้การตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

ข้อ ๒

(๒) ต่างฝ่ายต่างฟ้องร้องซึ่งกันและกันแต่คดีมีประเด็นข้อพิพาทหลัก เช่นเดียวกัน ต่อมาศาลชั้นต้น ในคดีก่อน มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดี แล้วศาลชั้นต้น ในคดีหลัง จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไม่ได้ ต้องมีคำสั่งให้เลื่อนการนั่งพิจารณาคดีนี้ต่อไป จนกว่าคำพิพากษาคดีก่อนจะถึงที่สุด

คดีนี้ มีประเด็นข้อพิพาทหลักเช่นเดียวกันกับคดีก่อน และมีคู่ความรายเดียวกัน แม้ขณะที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ ศาลชั้นต้นในคดีก่อนยังไม่มีคำพิพากษาจึงไม่ทำให้การฟ้องคดีของโจทก์เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144 ก็ตาม แต่ต่อมาศาลชั้นต้นในคดีก่อนมีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้วศาลชั้นต้นในคดีนี้ย่อมไม่อาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้เพราะจะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144 และต้องมีคำสั่งให้เลื่อนการนั่งพิจารณาคดีนี้ต่อไปจนกว่าคำพิพากษาคดีก่อนจะถึงที่สุดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 39 วรรคหนึ่ง มิใช่พิพากษายกฟ้อง เพราะการฟ้องคดีของโจทก์มิใช่กระบวนการพิจารณาที่ต้องห้ามตามกฎหมาย เมื่อต่อมาคดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าจำเลยทำสัญญาขายที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่โจทก์และโจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและบ้านพิพาทคืนให้แก่จำเลย มิใช่เป็นการแสดงเจตนาหลงคำพิพากษาอันถึงที่สุดคดีก่อนมีผลผูกพันโจทก์และจำเลยซึ่งเป็นคู่ความในคดีนี้ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 145 วรรคหนึ่ง เท่ากับว่าสัญญาขายที่ดินและบ้านพิพาทและสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและบ้านพิพาทคืนระหว่างโจทก์จำเลยมีผลสมบูรณ์มิใช่นิติกรรมอำพรางโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

เล่มที่ 10

ฎ. 5746/2559

ข้อ 2

(3) สำเนาหนังสือมอบอำนาจเอกสารท้ายฟ้องมิได้ประทับตราสำคัญของบริษัทโจทก์โจทก์จะขออนุญาตแก้ฟ้องในส่วนการมอบอำนาจที่สมบูรณ์ได้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาว่า ว ลงลายมือชื่อโดยมิได้ประทับตราสำคัญของโจทก์ มอบอำนาจให้ บ เป็นผู้ดำเนินคดีแทน ตามหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้องหมายเลข 2 การมอบอำนาจจึงไม่ชอบ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ขอแก้ฟ้องขอส่งต้นฉบับที่ถูกต้องไม่ใช่การแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย เพราะทำให้โจทก์กลับกลายเป็นมีอำนาจฟ้องเป็นเหตุให้จำเลยเสียเปรียบในรูปคดี

เห็นว่า สำเนาหนังสือมอบอำนาจโจทก์เอกสารท้ายฟ้องเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องมิได้ประทับตราสำคัญของโจทก์ซึ่งไม่ถูกต้องตามที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการจดทะเบียนของโจทก์ แสดงว่าการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนโจทก์ไม่สมบูรณ์แต่โจทก์ได้กล่าวอ้างมาในคำร้องขอแก้ฟ้องว่าเอกสารหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้องหมายเลขสองมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยเนื่องจากนำไปถ่ายเอกสารก่อนนำไปประทับตราสำคัญของหนังสือมอบอำนาจมีการประทับตราสำคัญของโจทก์แล้วเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลชั้นต้นมีอำนาจอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องในส่วนการมอบอำนาจที่ไม่สมบูรณ์ได้โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

เล่มที่ 10

ฎ. 5746/2559

ข้อ 2

*** แต่เคยมีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้อีกแนวหนึ่ง ดังนี้

การที่โจทก์ขอแก้ไขชื่อกรรมการผู้มีอำนาจตามที่บรรยายในคำฟ้องจากชื่อ “นายธีรพงศ์” เป็น “นายธีรพงษ์” เป็นเพียงการขอแก้ไขชื่อกรรมการผู้มีอำนาจให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงเท่านั้น จึงเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถกระทำได้ฝ่ายเดียว โดยไม่จำเป็นต้องให้จำเลยมีโอกาสคัดค้านและไม่ต้องส่งสำเนาคำร้องให้จำเลยทราบล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณา คดีภาษีอากรมาตรา 17 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 21 (2) และมาตรา 181 (1) ส่วนกรณีที่โจทก์ขอแก้ไขชื่อนายธีรพงศ์ตามที่ปรากฏในหนังสือมอบอำนาจเป็น “นายธีรพงศ์” นั้นหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นเอกสารที่โจทก์ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการยื่นฟ้อง มิใช่คำฟ้องที่โจทก์จะขอแก้ไขได้

เล่มที่ 11

ฎ. 107/2560

ข้อ 3

ศาลชั้นต้นออกหมายแจ้งวันนัดให้คู่ความมาตีราคาที่ดินพิพาท ตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ถึงวันนัดโจทก์ และจำเลยมาศาล จำเลยแถลงว่าจะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและจะนำมาแสดงต่อศาลในนัดหน้า ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนออกไป นัดตีราคาที่ดินพิพาท ถึงวันนัดคู่ความไม่มาศาล ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 8 เพื่อดำเนินการต่อไป ดังนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 จะมีคำสั่งว่าจำเลยเพิกเฉย ไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลกำหนด อันเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 193 โดยรับซื้อฝากจากจำเลย ซึ่งไม่ไถ่คืนภายในกำหนดจำเลยไม่มีสิทธิอาศัยอยู่ในที่ดินของโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาท ห้ามจำเลยและบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดิน เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ หรือคดีไม่มีทุนทรัพย์ แต่เมื่อจำเลยให้การว่าโจทก์ยินยอมให้จำเลยขยายระยะเวลาไถ่คืน จำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทโจทก์ไม่มีสิทธิขับไล่จำเลยและบริวาร ย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทว่าเป็นของจำเลย จึงเปลี่ยนเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาที่ดินพิพาทมิใช่คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้อีกต่อไป (มีต่อ)

เล่มที่ 11

ฎ. 107/2560

ข้อ 3

(ต่อ) ซึ่งจำเลยต้องเสียค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์ กรณีจำต้องตีราคาที่ดินพิพาท เพื่อพิจารณาว่าคดีต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงหรือไม่ เมื่อจำเลยต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในทุนทรัพย์เท่าใด เมื่อจำเลยเป็นฝ่ายอุทธรณ์จำเลยย่อมอยู่ในฐานะเป็นโจทก์ชั้นอุทธรณ์ และเมื่อจำเลยแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและนำมาแสดงต่อศาลในชั้นต้น จำเลยย่อมต้องทราบแล้วว่าการตีราคาที่ดินพิพาทเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 8 แต่จำเลยไม่มาศาลเพื่อตีราคาที่ดินพิพาท ถือว่าเป็นการเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 174 (2) ประกอบ มาตรา 246

เล่มที่ 11

ฎ. 8622/2559

ข้อ 5

(1) ในคดีที่มูลค่าความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ หากผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ แยกกันต่างเสียค่าธรรมเนียมศาลซึ่งเมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนสูงกว่าที่ต้องชำระในกรณียื่นอุทธรณ์ร่วมกัน ศาลอุทธรณ์ต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลส่วนที่เสียเกิน

ในชั้นอุทธรณ์และฎีกา จำเลยและจำเลยร่วมต่างยื่นอุทธรณ์และฎีกาแยกกัน โดยต่างเสียค่าขึ้นศาลในส่วนของตนแต่เนื่องจากมูลค่าความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ เมื่อรวมค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์และฎีกาที่จำเลยและจำเลยร่วมเสียแยกกันมาเป็นจำนวนที่สูงกว่าค่าขึ้นศาลที่ต้องชำระในกรณีที่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีการ่วมกัน จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์และฎีกาส่วนที่เกินให้แก่จำเลย และจำเลยร่วมตามส่วน ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 150 วรรคท้าย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คดีนี้ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์และฎีกา 4,200,674.46 บาท ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นศาลละ 8,413 บาท ในชั้นอุทธรณ์จำเลยเสียค่าขึ้นศาล 8,413 บาท และจำเลยร่วมเสียค่าขึ้นศาล 7,999 บาท จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมาให้แก่จำเลย 4,206.50 บาท และให้แก่จำเลยร่วม 3,792.50 บาท ส่วนในชั้นฎีกาจำเลยและจำเลยร่วมต่างเสียค่าขึ้นศาลคนละ 7,999 บาท จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมาให้แก่จำเลยและจำเลยร่วมคนละ 3792.50 บาท

เล่มที่ 11

ฎ. ๖๐๙๙/๒๕๖๐

ข้อ 5

คดีนี้จำเลยและจำเลยร่วมซึ่งเป็นคู่ความร่วมมือในคดีที่มีมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ โดยจำเลยและจำเลยร่วมต่างยื่นอุทธรณ์และฎีกาแยกกัน ต่างเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกา เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนสูงกว่าที่จำเลยและจำเลยร่วมจะต้องชำระในกรณียื่นอุทธรณ์และฎีการ่วมกัน กรณีจึงต้องด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 150 บรรคห้า ที่จะต้องมีคำสั่งคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยและจำเลยร่วม

เล่มที่ 11

ฎ. ๑201/25๖0

ข้อ 5

จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ต่างยื่นฎีกาแยกกัน โดยเสียค่าขึ้นศาลมาแต่ละฎีกา เนื่องจากจำเลยทั้งสามเป็นจำเลยร่วมในคดีที่มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ เมื่อรวมกันแล้ว มีจำนวนสูงกว่าที่จำเลยทั้งสาม ต้องชำระในกรณียื่นฎีการ่วมกัน กรณีต้องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 150 วรรคห้า ที่ศาลฎีกาจะต้องส่งคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ตามส่วนของค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาที่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ได้ชำระเกินไป

(2) ในคดีที่มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ จำเลยคนหนึ่งได้ยื่นอุทธรณ์และได้นำเงินค่าธรรมเนียมศาลซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์มาวางศาลครบถ้วนแล้ว หากจำเลยอีกคนหนึ่งยื่นอุทธรณ์ไม่จำเป็นต้องนำเงินค่าธรรมเนียมศาลซึ่งต้องใช้แก่โจทก์มาวางศาลพร้อมอุทธรณ์นั้นอีก

โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ 3 ให้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในฐานะนายจ้าง หรือตัวการของจำเลยที่ 1 และในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ รวมทั้งการวิศวกรรมจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำละเมิดด้วย ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 3 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมจัดให้มีเครื่องหมายและสัญญาณจราจรในบริเวณที่ก่อสร้าง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่การจราจร และไม่ได้ควบคุมให้เกิดความปลอดภัยดังกล่าว อันเป็นผู้ร่วมกระทำละเมิดต่อโจทก์ มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ เมื่อจำเลยที่ 1 ยื่นอุทธรณ์และได้นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่โจทก์ทั้งสองตามคำพิพากษามาวางศาลครบถ้วนแล้ว จึงมีผลให้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นจำเลยร่วมกับจำเลยที่ 1 ด้วย แม้จำเลยที่ 3 มิได้ยื่นอุทธรณ์ฉบับเดียวกับจำเลยที่ 1 โดยแยกยื่นอุทธรณ์ต่างหาก จำเลยที่ 3 ก็ไม่จำเป็นต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ทั้งสองมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์นั้นอีก อุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 จึงเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 229

เล่มที่ 12

ฎ. 5042/2561

ข้อ 2

ตัวการฟ้องเรียกทรัพย์สินจากตัวแทนการนำสืบพยานบุคคลว่าเป็นตัวแทนเป็นการนำสืบเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสารคดีฟ้องเรียกซึ่งอสังหาริมทรัพย์ถ้าศาลพิพากษาให้โจทก์ชนะคดี ศาลจะพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินด้วยได้

จำเลยเป็นตัวแทนเชิดของโจทก์ กรณีตัวแทนเชิดไม่อยู่ในบังคับมาตรา 798 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การตั้งตัวแทนเพื่อทำกิจการอันใดจึงไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือแต่อย่างใด กรณีนี้โจทก์เป็นตัวการฟ้องเรียกทรัพย์สินจากจำเลยซึ่งเป็นตัวแทน แม้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือก็ฟ้องร้องให้บังคับคดีกันได้ การที่โจทก์นำสืบพยานบุคคลในความจริงว่าจำเลยเป็นตัวแทนของโจทก์นั้นไม่ใช่การนำสืบเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสาร

โจทก์ฟ้องเรียกเอาคืนซึ่งอสังหาริมทรัพย์เมื่อศาลพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีย่อมมีอำนาจพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (1) จึงไม่เป็นการที่ศาลพิพากษาเกินคำขอ

เล่มที่ 12

ฎ. 280b/25b1

ข้อ 3

ต่างฝ่ายต่างยื่นฟ้องซึ่งกันและกันคดีทั้งสองมีประเด็นข้อพิพาทอย่างเดียวกัน ถ้าจำเลยในคดีหลังซึ่งเป็นโจทก์ในคดีก่อน ยื่นคำให้การและฟ้องแย้ง ดังนี้ฟ้องแย้งจะเป็นฟ้องซ้อนกับคำฟ้องในคดีก่อน

จำเลยที่ 1 เคยยื่นฟ้องโจทก์และ ส ต่อศาลชั้นต้น ขอให้บังคับขับไล่โจทก์และ ส ออกจากบ้านพักคนงานและที่ดินสวนปาล์มน้ำมันเนื้อที่ 1,821 ไร่ พร้อมกับให้ชำระค่าเสียหาย โจทก์และ ส ให้การว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าว เนื่องจากจำเลยที่ 1 เชิด ล จำเลยที่ 2 ในคดีนี้เป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1 ในการที่จำเลยที่ 1 ทำหนังสือมอบอำนาจและสัญญาให้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์เนื้อที่ 1,821 ไร่ แก่โจทก์ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษากลับห้ามโจทก์และ ส กับบริวารเข้าไปเกี่ยวข้องกับบ้านพักคนงานและออกไปจากที่ดินสวนปาล์มน้ำมันเนื้อที่ 1,821 ไร่ และให้โจทก์กับ ส ร่วมกันชำระค่าเสียหายแก่จำเลยที่ 1 ศาลฎีกาพิพากษายืน (มีต่อ)

เล่มที่ 12

ฎ. 280b/25b1

ข้อ 3

(ต่อ) ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าว โจทก์ยื่นคำฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองใช้ประโยชน์ที่ดินสวนปาล์มน้ำมันเนื้อที่ 1,821 ไร่ เนื่องจากจำเลยที่ 1 ชวนจำเลยที่ 2 เป็นตัวแทนจำเลยที่ 1 ในการที่จำเลยที่ 1 ทำหนังสือมอบอำนาจและสัญญาให้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์เนื้อที่ 1,821 ไร่ แก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ให้การต่อสู้และฟ้องแย้งว่าจำเลยที่ 1 ไม่เคยมอบอำนาจให้โจทก์เข้าทำประโยชน์ในที่ดินสวนปาล์มน้ำมันดังกล่าวและไม่ได้ขีดจำเลยที่ 2 เป็นตัวแทนในการทำหนังสือมอบอำนาจและสัญญาให้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์เห็นได้ว่าที่ดินพิพาททั้งสองคดีเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน คดีทั้งสองมีประเด็นข้อพิพาทอย่างเดียวกันว่า จำเลยที่ 1 ขีดจำเลยที่ 2 เป็นตัวแทนในการทำหนังสือมอบอำนาจและสัญญาให้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ให้แก่โจทก์หรือไม่ คดีทั้งสองจึงเป็นเรื่องเดียวกัน เมื่อจำเลยที่ 1 ฟ้องโจทก์เป็นคดีแพ่งของศาลชั้นต้นไว้แล้ว การที่จำเลยที่ 1 นำคดีเรื่องเดียวกันมาฟ้องแย้งโจทก์เป็นคดีนี้อีกโดยจำเลยที่ 1 มีฐานะเป็นโจทก์ในส่วน of ฟ้องแย้ง ฟ้องแย้งจึงเป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องในคดีก่อน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 วรรคสอง (1) จำเลยที่ 1 จึงไม่มีอำนาจฟ้องแย้งขอให้ขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากโจทก์ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้โจทก์ไม่ได้ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษายกฟ้อง จำเลยที่ 1 ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247 เดิม

เล่มที่ 13

ฎ. 3948/2560

ข้อ 5

จำเลยยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องในวันเดียวกัน จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ อ้างว่าโจทก์ไม่ได้ยื่นคำขอภายใน 15 วัน นับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยยื่นคำให้การได้สิ้นสุดลง เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัด ศาลชั้นต้นยกคำร้อง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา

คำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ เป็นคำร้องที่ยื่นเพื่อให้ศาลใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 198 วรรคสอง มิใช่คำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายตาม มาตรา 24 คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่จำหน่ายคดีของโจทก์ เป็นคำสั่งในระหว่างการไต่สวนคำร้อง ขออนุญาตยื่นคำให้การของจำเลย อันเป็นคำสั่งก่อนศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีและไม่ใช้คำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา 227 และ 228 จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณาตาม มาตรา 226 (1)

เล่มที่ 14

ฎ. 2819/2561

ข้อ 5

ทายาทของผู้มรดกยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนผู้มรดก ซึ่งยังไม่พ้นระยะเวลาที่จะยื่นอุทธรณ์ พร้อมกับยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้เข้าเป็นคู่ความแทนที่ และสั่งรับอุทธรณ์ที่ยื่นมาหลังจากนั้น ไม่ถือว่าเป็นอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย

ส. ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ผู้มรดก ขณะที่ยังไม่พ้นระยะเวลาที่โจทก์จะยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องแล้วจะต้องไต่สวนคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนและมีคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 และ 43 เสียก่อนแล้วจึงจะมีคำสั่งเกี่ยวกับเรื่องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ที่ยื่นมาพร้อมกับคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่ผู้มรดก และที่ยื่นมาในภายหลัง การที่ศาลชั้นต้นสั่งคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ว่า “สั่งใหม่ ในชั้นนี้เห็นควรอนุญาตไปก่อน” รวมทั้งที่สั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ตามคำร้องที่ยื่นในภายหลังต่อมาก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ ส. เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ จึงเป็นการไม่ชอบ และเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ ส. เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ และต่อมา สั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ ต้องถือว่าศาลชั้นต้นได้อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ เพราะมีพฤติการณ์พิเศษตามคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ที่ยื่นต่อมาในภายหลังและได้รับอุทธรณ์ของโจทก์ที่ยื่นภายในกำหนดไว้แล้ว ไม่ใช่เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย

ข้อ 2

คำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลไม่ได้ยื่นมาพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์แต่ยื่นภายหลังเมื่อใกล้จะครบกำหนดขยายระยะเวลาวางเงินค่าทำเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ โดยไม่ปรากฏว่าตกเป็นผู้ไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ในภายหลัง ศาลสั่งยกคำร้องขอด้วยกฎหมายแล้ว

จำเลยมิได้ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์มาพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์ แต่ยื่นภายหลังเมื่อใกล้จะครบกำหนดขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ครั้งสุดท้ายตามคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยตกเป็นผู้ไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ในภายหลัง จึงเป็นการยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2558 มาตรา 12 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 และมาตรา 45 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง มาตรา 156 วรรคหนึ่งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ชอบที่จะสั่งยกคำร้องเสียได้และจำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง (มีต่อ)

เล่มที่ 15

ฎ. 861/2561

ข้อ 2

(ต่อ) ตามบทบัญญัติดังกล่าวประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 156/1 วรรคสี่ จำเลย กลับยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่ยกคำร้องขอยกเว้น ค่าธรรมเนียมศาลโดยมิได้กำหนดเวลาให้จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระและสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยอ้างว่า เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ แสดงถึงเจตนาของจำเลยที่ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลก็เพื่อให้ ศาลกำหนดเวลาวางเงินค่าทำเนียมศาลใหม่ อันเป็นการขยายเวลาวางเงินค่าทำเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ออกไปอีกโดยมี ลักษณะเป็นการประวิงคดีคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่ยกคำร้องขอยกเว้น ค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ของจำเลยโดยมิได้กำหนดเวลาวางเงินค่าทำเนียมศาลชั้นอุทธรณ์แก่จำเลย และมีคำสั่ง ไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยเพราะไม่ได้วางเงินค่าธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ภายในกำหนด จึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่ชอบด้วย กฎหมายแล้ว

ข้อ 4

จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ อ้างว่ามีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามฟ้อง แต่ไม่ใช่ที่อยู่แท้จริง เพราะจำเลยอาศัยอยู่ที่ต่างประเทศตลอดมา ไม่เคยเดินทางกลับประเทศไทยเป็นเวลา 5 ปี แล้ว หรือไม่ได้อาศัยอยู่ที่บ้านดังกล่าวเป็นเวลานาน ไม่ถือเป็นพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ในอันที่จำเลยจะยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่พฤติการณ์นั้นสิ้นสุดลง

จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่โดยอ้างว่าไม่จงใจขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าการส่งหมายเรียกและล่าเนาคำฟ้องไม่ชอบ เป็นการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา 74 (2) ให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นไม่ได้พิจารณาคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 199 เบญจ คำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 จึงไม่เป็นที่สุด ตามบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวเมื่อ วันที่ 21 มกราคม 2555 พนักงานเดินหมายได้นำคำบังคับไปส่งให้แก่จำเลยที่บ้านเลขที่ 370/207 หมู่ที่ 21 ตำบลบ้านเปิดอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นภูมิลำเนาของจำเลยตามคำฟ้องโดยวิธีปิดหมายตามคำสั่งศาลชั้นต้นต่อมาวันที่ 28 มกราคม 2557 จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ อ้างว่าจำเลยมี ชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ 370/207 หมู่ที่ 21 ตำบลบ้านเปิด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แต่ไม่ใช่ที่อยู่แท้จริงเพราะจำเลยพักอาศัยอยู่ที่ราชอาณาจักรเดนมาร์กตลอดเวลา ไม่เคยเดินทางกลับประเทศไทยเป็นเวลา 5 ปี แล้วเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2556 นายของจำเลยโทรศัพท์มาบอกคนดูแลบ้านของจำเลยเห็นใจทักกับพวกเข้าไปในบ้านของจำเลยหลังจากตรวจสอบแล้วปรากฏว่าบ้านและที่ดินถูกยึดจำเลยติดต่อทนายความจึงทราบว่าคุณโจทก์ฟ้องเป็นคดีนี้ (มีต่อ) ⁴³

เล่มที่ 15

ฎ. 15324/2558

ข้อ 4

(ต่อ) เป็นการกล่าวอ้างว่ากรณีมีพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ ที่ทำให้จำเลยไม่สามารถยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้ส่งคำบังคับตามคำพิพากษาให้แก่จำเลย ซึ่งจำเลยจะต้องบรรยายให้ชัดแจ้งว่าพฤติการณ์นั้นได้สิ้นสุดลงเมื่อใดเพื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยได้ยื่นคำขอภายใน 15 วันนับแต่วันที่พฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้สิ้นสุดลงหรือไม่ แต่ในคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยดังกล่าว ไม่ปรากฏว่าพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้นั้น ได้สิ้นสุดลงเมื่อใด ทั้งในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 จำเลยได้แต่งตั้งทนายความยื่นคำร้องขอถ่ายเอกสารต่างๆ ในสำนวนคดี เพื่อยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ จึงต้องถือว่าพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ดังกล่าว สิ้นสุดลงอย่างช้าในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 แล้ว แต่จำเลยเพียงยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ในวันที่ 28 มกราคม 2557 จึงพ้นกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่พฤติการณ์นั้นได้สิ้นสุดลง คำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 199 จัตวา วรรคหนึ่ง ปัญหาว่าคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (5)

ข้อ 4

จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ อ้างว่ามีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามฟ้อง แต่ไม่ใช่ที่อยู่ที่แท้จริง เพราะจำเลยอาศัยอยู่ที่ต่างประเทศตลอดมา ไม่เคยเดินทางกลับประเทศไทยเป็นเวลา 5 ปี แล้ว หรือไม่ได้อาศัยอยู่ที่บ้านดังกล่าวเป็นเวลานาน ไม่ถือเป็นพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ในอันที่จำเลยจะยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่พฤติการณ์นั้นสิ้นสุดลง

คำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ของจำเลยทั้งสองอ้างเหตุแห่งการขาดนัดว่าขณะที่มีการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยทั้งสองที่ภูมิลำเนาตามฟ้อง จำเลยทั้งสองไม่ได้อาศัยอยู่ที่บ้านดังกล่าวเป็นเวลานานหลายเดือนแล้ว จำเลยทั้งสองเพิกทราบบ้างถูกฟ้องเป็นคดีนี้เมื่อคดีเสร็จสิ้นไปแล้วโดยไม่ได้ตั้งใจขาดนัดยื่นคำให้การ เช่นนี้ แม้ข้ออ้างของจำเลยทั้งสองจะเป็นพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ แต่จำเลยทั้งสองต้องบรรยายให้ชัดเจนว่าพฤติการณ์นั้นได้เริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใด เพื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองได้ยื่นคำขอภายใน 15 วัน นับแต่วันที่พฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้สิ้นสุดลงหรือไม่ นอกจากนี้ในส่วนของข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลนั้นจำเลยทั้งสองเพียงแต่กล่าวอ้างว่าหากจำเลยทั้งสองได้นำพยานเข้าสืบหากลางพยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองจำเลยทั้งสองจะมีโอกาสชนะคดีอย่างแน่นอน ศาลชั้นต้นรับฟังพยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองแล้วพิพากษาให้จำเลยทั้งสองแพ้คดีจึงไม่ชอบมิใช่ข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลชั้นต้น เพราะไม่ได้โต้แย้งว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นส่วนใดไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายประการใด เพราะเหตุใดทั้งเป็นการกล่าวอ้างลอยๆ โดยไม่มีเหตุผลหรือหลักฐานอ้างอิงสนับสนุนให้เห็นได้ชัดเจนว่า หากศาลได้พิจารณาคดีนั้นใหม่แล้วตนจะเป็นฝ่ายชนะคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยทั้งสองจึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 199 จัตวา วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

ข้อ 5

โจทก์อุทธรณ์โดยมิได้ชำระค่าขึ้นศาลในส่วนฟ้องแย้ง ศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์ชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มตามจำนวนทุนทรัพย์ฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นดำเนินการตามคำสั่งศาลอุทธรณ์แล้ว โจทก์เพิกเฉย ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้องอุทธรณ์ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความทั้งหมด เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งเป็นราชพัสดุ จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้คดี และฟ้องแย้ง ขอให้พิพากษาว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 มีสิทธิครอบครองที่ราชพัสดุตามฟ้องดีกว่าโจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่ายกฟ้องโจทก์ จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทดีกว่าโจทก์ โจทก์อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาว่าให้โจทก์เข้าครอบครองที่พิพาทก่อนจำเลยและห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้องอีกต่อไป โจทก์ต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์สองจำนวน โดยจำนวนแรกตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ฟ้อง ซึ่งโจทก์ชำระครบถ้วนแล้ว อีกจำนวนตามทุนทรัพย์ที่จำเลยฟ้องแย้ง เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้องอุทธรณ์แล้วในส่วนฟ้องแย้งของจำเลย ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ย่อมสั่งจำหน่ายคดีได้เฉพาะส่วนฟ้องแย้งเท่านั้น จะสั่งจำหน่ายคดีทั้งหมดรวมทั้งอุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฟ้องของโจทก์ด้วยไม่ได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีทั้งหมดจึงไม่ชอบ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ต้องดำเนินคดีในส่วนฟ้องตามอุทธรณ์ของโจทก์ต่อไป

